Total No.	of Questions : 6] SEAT No. :							
P2212	[Total No. of Pages : 4							
	[5805]-212							
	M.Com. (Part- I) (Semester - II)							
C	CO-OPERATIVE MANAGEMENT AND EDUCATION							
Co-	Operation and Rural Development (Special Paper - IV)							
	(2019 Pattern) (Group - D) (Credit System)							
<i>Time</i> : 3 <i>I</i>	Hours] [Max. Marks : 60							
Instructio	ons to the candidates:							
1)	Question No. 1 and Question No. 6 are compulsory.							
2)	Solve any 3 questions from Question No. 2 to Question No. 5.							
3)	Figures to the right side indicate full marks.							
<i>Q1</i>) Fill	in the blanks selecting suitable choice. (any 6 out of 8) $[6 \times 1 = 6]$							
i)	The word "Co-Operation" derived from which Language.							
	a) German b) Latin							
	c) Italian d) Greek							
ii)	are now known as Co-Operative Agriculture and Rural Development Banks.							
	a) Land development Banks b) Primary Banks							
	c) Urban Co-Operative Banks d) NABARD							
iii)	The board of directors of urban Co-Operative Bank consist of members.							

5 to 7

9 to 11

NCCE

All of the above

Federal structure

Decentralized structure

b)

d)

b)

d)

b)

d)

The precident of NCUI shall be the chairman at ______.

Co-Operatives in India follow the type of organisation structure.

3 to 5

7 to 9

NCCT

Centralized structure

Unitary structure

NCE

a)

c)

a)

c)

	vi)	NCC	CT stands for							
		a)	National center for Co-Operative training							
		b)	National council for Co-Opera	itive t	raining					
		c)	National council for Co-Opera	ation	and training	1				
		d)	National center and council for	r Co-	Operative training					
	vii)	In a	a cooperative society, admission of members and allocation of shares							
		is do	one by.			()				
		a)	Secretary	b)	Managing commi	ttee				
		c)	President	d)	General body	つ゛				
	viii)		ne five year plan the	e cen	tral committee for	Co-operative				
			ning was established.							
		a)	First	b)	Second					
		c)	Third	d)	Fourth					
					O 7					
(Q2)	Expl	lain tl	he policies and practices of Dai	ry Co	o-Operatives.	[14]				
				1						
Q3)	Expl	lain tl	he problems of Co-operative Ba	ankin	g.	[14]				
- A										
Q4)	Exp	lain tl	he Social Responsibilities of Co	o-ope	rative Business.	[14]				
~ - \	.									
Q 5)			the problems related to Econ	omic	and Commercia					
	C0-(	рега	tive business.			[14]				
06)	Whit	o Che	ort Notae (any 2)			[2 × 6 = 12]				
20)			ort Notes (any 2)	212		$[2\times 6=12]$				
	a)		-Agricultural credit Co-operation	JII.						
-	b)		olems of sugar Industry.	oini-	~					
	c)		onal council for Co-operative tr							
w	d)	inau	istrial relation in Co-operative E	ousin	ess.					

P2212

[5805]-212

M.Com. (Part-I) (Semester - II)

CO-OPERATIVE MANAGEMENT AND EDUCATION

Co-Operation and Rural Development (Special Paper - IV)

(2019 Pattern) (Group - D) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

			(11/101)	-, -, -, , , , ,	,	
वेळ : 3 ता	स]				O_{i}	[एकूण गुण : 60
सूचना :-	<i>1</i>)	प्रश्न	क्र.1 प्रश्न क्रंमाक. 6 अनि	वार्य आहे		
	<i>2</i>)	प्रश्न	क्र. 2 ते प्रश्न क्र. 5 यापैव	ह्या कोण ते	ही 3 प्रश्न सोडविणे.	
	<i>3</i>)	उजव	त्रीकडील अंक पुर्ण गुण दश	र्गवितात.		
	<i>4</i>)	संदश्	र्भासाठी मुळ प्रश्न पत्रिका प	ग्राहावी.		
			4			
प्रश्न 1)	योग्य	पर्याय	निवडून रिक्त जागा भरा. (8 पै	की कोणते	ही 6)	$[6 \times 1 = 6]$
	i)	सहक	जर हा शब्द कोणत्या भाषेतून अ	ाला आहे.		
		अ)	जर्मन	ब)	लॅटिन	
		क)	इटालियन	ड)	ग्रीक	
	ii)	••••	आता सहकारी कृर्ष	ो आणि ग्रा	मिण बँक म्हणून ओळर	व्रल्या जातात.
		अ)	जिमन विकास बँक	ৰ)	प्राथमिक बँक	
		क)	्रशहरी विकास बँक	ड)	नाबार्ड	
	iii)	नागरी	ो सहकारी बँकेच्या संचालक मंड	डळामध्ये	मेम्बर अस	ातात.
O	J	अ)	3 ते 5	ब)	5 ते 7	
X		क)	7 ते 9	ड)	9 ते 11	
	iv)	एन सं	गी यू आय चा अध्यक्ष	चे अ	ाध्यक्ष असेल.	
		अ)	एन सी सी टी	ब)	एन सी सी ई	
		क)	एन सी ई	ਭ)	वरील सर्व	

	v)	भारत	ातील सहकारी संस्था	या प्र	कारच्या संस्थात्मक संरच	नेचे पालन करतात.
		अ)	केंद्रीकृत रचना	ৰ)	विकेंद्रीत संरचना	
		क)	एकात्मक रचना	ਭ)	संघराज्य संरचना	
	vi)	एन र्स	ो सी टी म्हणजे.			4
		अ)	सहकारी प्रशिक्षण राष्ट्रीय केंद्रे			
		ब)	सहकारी प्रशिक्षण राष्ट्रीय परिषद			- (C)
		क)	सहकार आणि प्रशिक्षण राष्ट्रीय प	रिषद		()
		ड)	राष्ट्रीय प्रशिक्षण केंद्र आणि सहव	तरी प्रशि	गक्षण परिषद 🧪	
	vii) सहकारी संस्थेत संभासदांचे प्रवेश आणि समभागांचे वाटप यांच्या द्वारे केले					ज्ले जाते.
		अ)	सचिव	ब)	व्यवस्थापकिय समिती	
		क)	अध्यक्ष	ਭ)	जनरल बॉडी	
	viii)	•••••	पंचवार्षिक योजनेत सह	कारी प्रा	शिक्षण <mark>केंद्राची</mark> स्थापना वे	केली गेली.
		अ)	पहीला	ৰ)	दुसरा	
		क)	तिसरा	ड)	चौथा	
				V		
प्रश्न 2)	सहक	री दुग्ध	। व्यवसायातील धोरणे व कार्यप _{द्ध}	ती विश	ाद करा.	[14]
2)		<u>~ ~</u>		.		[1.4]
પ્રશ્ન ૩)	सहक	ारा बक	जच्या समस्या स्पष्ट करा.			[14]
1)		~~₼~~	on a market and an a			[1 <i>1</i>]
प्रश्न 4)	सहक	ारा सस्	थाची सामाजिक जबाबदारी स्पष्ट व	करा.		[14]
पञ्च 5)	सहक	री संस्	थाची आर्थिक व व्यवसायिक सक्ष	मते संद	र्भातील समस्या स्पष्ट करा	r. [14]
2(10)	(10.41)			-1(1 (19		. [*•]
प्रश्न 6)	टिपा	लिहा.	(कोणतेही 2)			$[2\times 6=12]$
·	अ)	बिगर	कृषी पंतसंस्था.			
×	ਕ)	साख	र उद्योगातील समस्या.			
	क)	राष्ट्रीय	। सहकारी प्रशिक्षण परिषद.			
$\bigcirc$	ਤ)	सहक	ार व्यवसायातील औद्योगिक संबंध	Γ.		
V						

